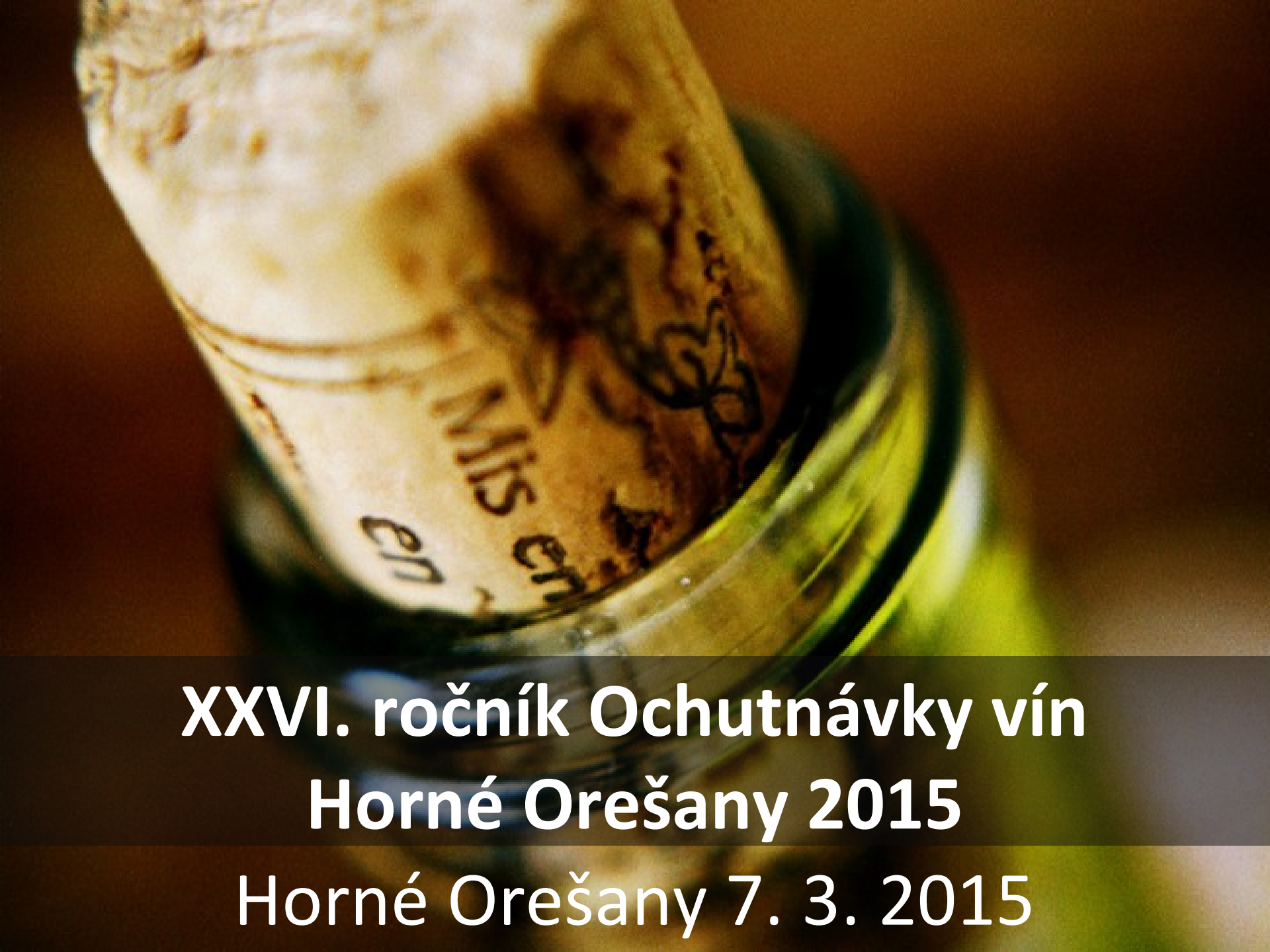

XXVI. ročník Ochutnávky vín Horné Orešany 2015

Horné Orešany 7. 3. 2015

Najlepšie ocenené vína

Šampión bielych vín

234	Víno Sýkora	Čejkovice ČR	2014	NZ	90,67	Hibernal

Šampión červených vín

640	Villa Vino Rača, a.s.	Bratislava	2013	Tereziánska	88,33	FM

Šampión ružových vín

454	Víno Kanich	Vinosady	2014	Akostné	88,00	An

Najlepšie orešanské biele

176	Héger Marián	Horné Orešany	2013	NZ	88,67	Sau

Najlepšie orešanské červené

624	Cisár Gabriel	Horné Orešany	2014	Akostné	86,33	Dorn.

Najlepšia kolekcia vín

Víno Černý Hlohovec

Degustácia vín Horné Orešany 2014

24. 3. 2014

MALOKARPATSKÉ VINÁRSTVO

Horné Orešany

LOMOZ o.z. | www.lomoz.sk

Pime vínečko dobré je,
ej, gdože nám ho naleje?
Naleje nám ho Kristus pán,
Panenka Márija, svetí Ján.

časť orešanskej svadobnej piesne

Na túto sochu
k česti
a chvále Božej
a úcte sv. Urbana
zbierku zaviedli veriaci
hornoorešanskí
v Amerike na pamiatku zničených
a znovu vysadených
vinohradov
r. 1911
Sv. Urbane, oroduj za nás!

Urban I. bol pápežom v rokoch 222 - 230 a v legende stojí, že sa ukryl vo vinohrade pred svojimi prenasledovateľmi. Tvrdilo sa, že po sv. Urbanovi sa netreba báť mrazov. Na viacerých miestach západného Slovenska vinohradníci zhodili sochu, keď sa ešte vyskytli mrazy po 25. máji.

Villa Nucum Teutonicalis

Aj toto je jeden zo starých názvov Horných Orešian. Prvá písomná zmienka je z roku 1296 a uvádza názov Dious.

Dious, Villa Nucum Teutonicalis, neskôr Nussdorf, Feslsodios alebo, ak chcete, Nemecké a dnes Horné Orešany boli v tom čase - v 12. a 13. storočí čisto vinohradníckou obcou.
Po roku 1356 prichádzajú do obce vďaka pozvaniu Margity, vdovy po kráľovi Ľudovítovi kolonisti z Nemecka, z Lotrinska - od Rýna. Priniesli so sebou najkvalitnejšie odrody vinohradov a obci dali prívlastok „ Nemecké“.

Dobová pohľadnica

História vinárstva v Horných Orešanoch

Víno sa v Orešanoch začalo pestovať v čase vzniku obce, v 12. - 13. storočí, a rozšírilo sa po roku 1356.

V 18. storočí v obci pracovala manufaktúra na vínny ocot a vínny kameň.

Červené vínko mal v ponuke Imrich Cisár, Ľudovít Horváth a rodina Gregušová.

V obci sa v tých časoch dorobilo 1 500 hl vína a predalo 20 vagónov hrozna.

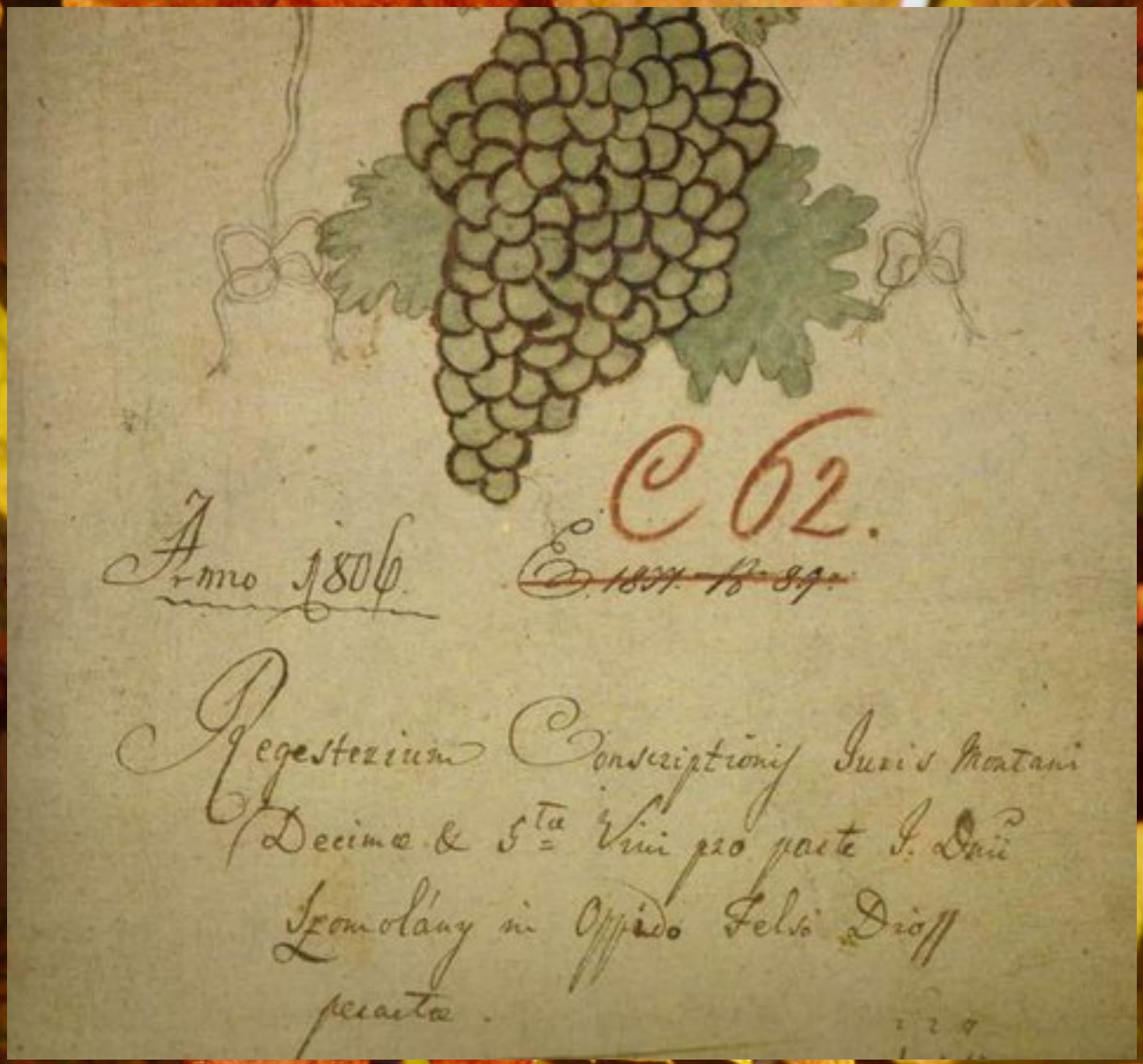

Súpis vinohradníckeho desiatku na Smolenickom panstve z r.1806

Vinohradnícke spolky v Horných Orešanoch

V roku 1929 vznikol v obci vinohradnícky spolok. Jeho predsedom bol Ľudovít Horváth. Spolok pre členov zabezpečoval štepy, mal vlastnú škôlku, organizoval kurzy. Filiálka úverového vinohradníckeho družstva v Pezinku pôsobila v obci v rokoch 1936 – 1945.

Filiálny sklad SVD v H. Orešanoch

„Vinohradníkov členov spolku je tu 100. Sú to nielen vinohradníci, lebo z toho by Hornoorešania nevyžili. Vinohradník v tejto obci je zároveň roľníkom, čo je vlastne jeho hlavným povolaním.“

Slovenské vinohradnícke družstvo, pamätnica 1936-1946

Vykupovačský obvod SVD v Pezinku (1945)

Filiálky	Skladový priestor
Pezinok	15.200 hl
Modra	2.340 hl
Grinava	450 hl
Limbach	182 hl
Svätý Jur	3.280 hl
Račišdorf	2.125 hl
Vajnory	900 hl
Šintava	450 hl
H. Orešany	72 hl

Slovenské vinohradnícke družstvo, pamätnica 1936-1946

„Aj biele vínko dokáže vohnať červeň do tváre.“

Rajóny Malokarpatskej vínnej oblasti

1. Skalický
2. Záhorský
3. Stupavský
4. Bratislavský
5. Pezinský
6. Modranský
7. Dolanský
8. Orešanský
9. Senecký
10. Trnavský
11. Hlohovecký
12. Vrbovský

„Čo len s nami, panebože bude, keď sa ocitneme pri poslednom sude?“

Koľko v ňom už bolo vín...

A akých... Vždy iných...

A koľko sily...

Sem – tam pravda...

Sem –tam aj pol sveta...

Ale na dne

Vidím iba vlastnú tvár.

(Dušan Dušek, Džbán)

Malokarpatská vínna cesta

Najpozoruhodnejšie body regiónu z vinárskeho hľadiska:

Združenie Malokarpatská vínna cesta v spolupráci s Malokarpatským osvetovým strediskom v Modre pripravuje každoročne spravidla v novembri Deň otvorených pivníc v malokarpatskej oblasti. Ochutnávka miestnych vín a špecialít, návšteva vínnych pivníc a vinoték sa koná v mestách a obciach od Bratislavy po Smolenice.

Predchádza jej Svätomartinské požehnanie mladého vína, od roku 1995 nová tradícia Združenia pezinských vinohradníkov a vinárov.

V mnohých mestách a obciach sa každoročne koná vinobranie.

Delenie druhov vína

Stolové víno

Akostné víno

- **odrodové víno**
- **značkové víno**

Výberové víno s prívlastkom

- **kabinetné** - najmenej 19 kg na 100 l muštu
- **neskorý zber** - cukornatosť 21 kg na 100 l muštu
- **výber z hrozna** - cukornatosť 22 kg na 100 l muštu, odstránené sú nevyzreté a chybné bobuľky
- **bobuľový výber** - minimálne 25 kg na 100 l muštu
- **hrozienkový výber** - z prezretých bobúľ hrozna (cibéb) s cukornatosťou najmenej 29°NM
- **ľadový zber** - hrozno je spracované pod bodom mrazu (až -6°C), cukornatosť je najmenej 27 °NM
- **slamové víno** - pred spracovaním je skladované na slame, prípadne sa nechá visieť na šnúrach minimálne tri mesiace, aby mal mušt cukornatosť aspoň 27°NM

Tokajské vína

Typické odrody pestované v Orešanoch

Portugal modrý

Vína sú príjemné, mäkké, svetlejšej farby, nenáročné, pitné už ako mladé.
Portugal na Slovensku takmer vymizol, zachoval sa najmä v Horných a Dolných Orešanoch.
Je to odroda nenáročná, pestuje sa v okrajových polohách, vyhovujú mu všetky druhy pôd okrem výsušných plytkých.

Svätovavrinecké

Odroda do našej oblasti prenikla z Moravy, skoro pučí a je náchylná na jarné mrazy.
Vyznačuje sa vyššou farebnou intenzitou, hladinou kyselín a trieslovín. Je tmavočervenej farby, má ovocnú vôňu.

Typické odrody pestované v Orešanoch

Veltlínske zelené

Najpestovanejšia odroda v malokarpatskej oblasti. Vyžaduje hlboké, priepustné, živinami dobre zásobované pôdy.
Nedosahuje vysokú cukornatosť, no i tak sú vína harmonické s mandľovým buketom.
Víno je svetložltej farby so zelenými reflexmi a jemnou vôňou.

Rizling vlašský

Odroda dosahuje vysokú úrodnosť, výrazný buket, je nenáročná na pôdu.
Rizling vlašský je jednou z technologicky najmenej
náročných odrôd, vína ale vyžadujú dlhý čas dozrievania.
Buket je jemný s mandľovou vôňou, môže mať jemnú lipovinovú arómu.

Sú vína rôzne, presne ako ľudia.
Sú vína elegantné, medové.
Sú vína absolútne, oheň v žilách budia.
Sú vína ubité a dechtové.
Sú vína choré, chudobné a horké.
Sú vína éterické, s vôňou po žene.

Sú vína voňajúce po chlebovej kôrke.
Sú vína krátke, krásne, skrášlené.
Sú vína fádne, mdlé a sfalšované.
Sú vína kabinetné, hebké, jasné.
Sú vína dobre vyškolené, odležané.
Sú vína unavené, zlomené a prázdne...

Sú vína rôzne, rôznym ľuďom vravia
vždy iba jedno: Všetkým veľa zdravia.

Malokarpatský vinársky slovník

Hanšlóg – sírny knôt. Používal, či používa sa na sírenie – dezinfikáciu sudov, vzduchu a stien pivníc.
Buket – vôňa, aróma vína
Cajch – úradný znak objemu nádoby
Cibéba - zoschnutá bobuľa hrozna, tzv. zhrozienkovatenie
Čingír – víno z výliskov, vodnár
Druhák – iný názov vodnára
Fertal – drevená manipulačná nádoba
Gurtna – textilný trak na putňu
Hever – sklenená násoska na ťahanie vína zo sudov
Kantnár – drevený alebo betónový podklad na umiestnenie sudov
Koštér – ľudový názov pre ochutnávača, degustátora a znalca hroznových vín
Krampla – dvojzubý kopáč
Latra – upravený sud na odvoz úrody hrozna z vinice
Muštlár (kyjanica) – drevený kyjak na mliaždenie vína
Obstrleze – oberky, pozber úrody

Zdroj: www.vinoteka-pezinok.sk

Malokarpatský vinársky slovník

Putňa – nádoba na nosenie hrozna – obyčajne drevená
Rmut – rozomleté hrozno, z ktorého sa lisovaním získava mušt
Rúna – trávnatý chodník, oddeľujúci jednu vinicu od druhej
Ryšák –označenie ružovkastého, až svetločerveného vína z bielych a modrých odrôd viniča
Sirka – choroba vína
Špricna – nádoba na postrek, aj tryska
Šteky – oporné vinohradnícke koly, zvyčajne z agátového dreva
Treštoriny – výlisky z hrozna
Untrsacl – drevená vanička na vylievanie zvyškov zo suda
Úponka - časť viniča, ktorá rastie na uzloch oproti listom a slúži na jeho zachytávanie o oporu
Vincúr – v minulosti osoba, ktorá majiteľovi vinohradov zabezpečovala obrábanie viníc a dorábanie vína
Zajha - prútený alebo látkový kôš (s dnom i bez dna) do ktorého steká mušt z pomletého hrozna.

Zdroj: www.vinoteka-pezinok.sk

Horné Orešany

VINOHRADY, VINOHRADY,
DOBRÉ VÍNKO DÁVATE.
Foto: Marek Boháček

Kto nemá roboty,
nech si vysadí
vinohrad.
Viniču netreba dažďa,
ale motyky.
Foto: Marek Boháček

Vínko, vínko, to piť budem,
kým ja na tom svete žiti budem.
To údy napraví,
dá rozum do hlavy,
to piť budem,
kým ja na tom svete žiti budem.
Foto: Marek Boháček

Foto: Marek Boháček

... KEĎ SA VÍNA
NAPIJEME,
VODIČKOU
SA UMYJEME.
Foto: Marek Boháček

Nepi šuhaj,
nepi vody,
lebo žaba sa v nej
brodí,
vínko srdce
obšťastňuje,
ale meštek
vyprázdňuje.

Foto: Marek Boháček

LOMOZ o.z. |
www.lomoz.sk

Foto: Marek Boháček

Foto: Marek Boháček

Náš pán gazda, dobrý gazda, dobré vínko má…

Foto: Marek Boháček

LOMOZ o.z. | www.lomoz.sk

... a my z jeho lásky píme z tejto fľašky, však nám ešte dá.
Foto: Marek Boháček
LOMOZ o.z. |
www.lomoz.sk

V Orešanském kostelíčku

1. V Orešanském kostelíčku, v Orešanském kostele
našlo dzífča za oltárom, našlo dzífča za oltárom dva stríbrné prste-ne. Prste-ne

2. Jeden sa jej na prst šikol a ten druhý milému,
ket pojdeme od oltára, ket pojdeme od oltára, dáme jeden druhému.

3. Na tem našem nátoničku na tem našem nátone,
zavrcel sa švárny šuhaj, zavrcel sa švárny šuhaj na koníčku na kone.

Orešanský vŕšek holý

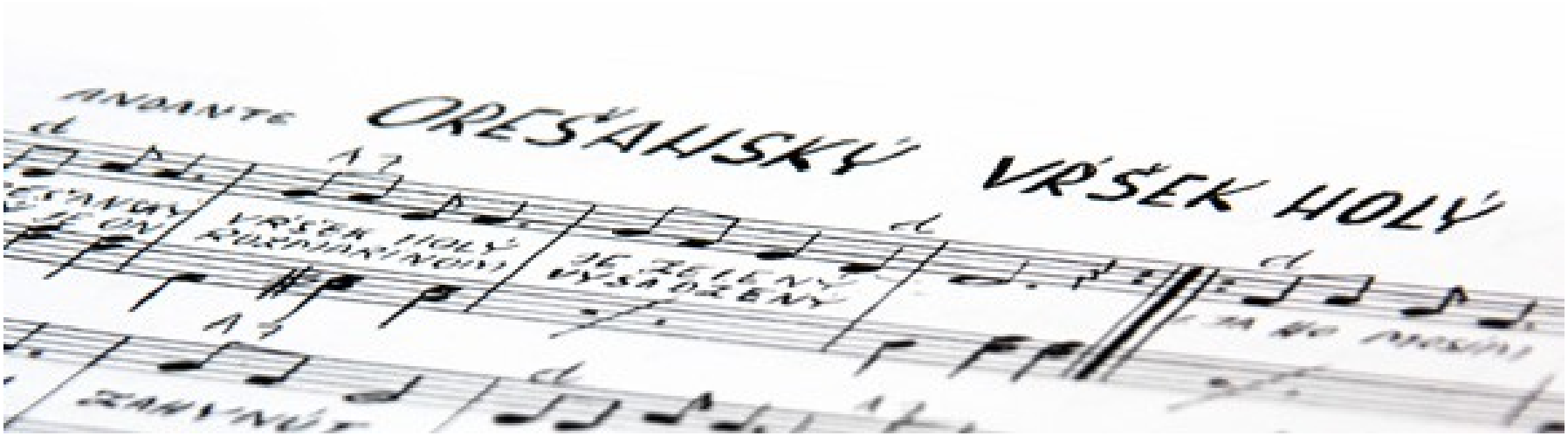

1. Orešanský vŕšek holý je zelený, celý je on rozmarínom vysadzený
Ja ho mosím odtrhnút, kebych mal aj zahynút a na teba moja milá zapomenút

2. Ket sa o tem hradní páni dozvedzeli, že je jejich rozmarínek vytrhaný,
[: Hnet Janýčka chycili do vazená hodzili, až tam dole do Komárna ho zadali :]

Okolo Orešan

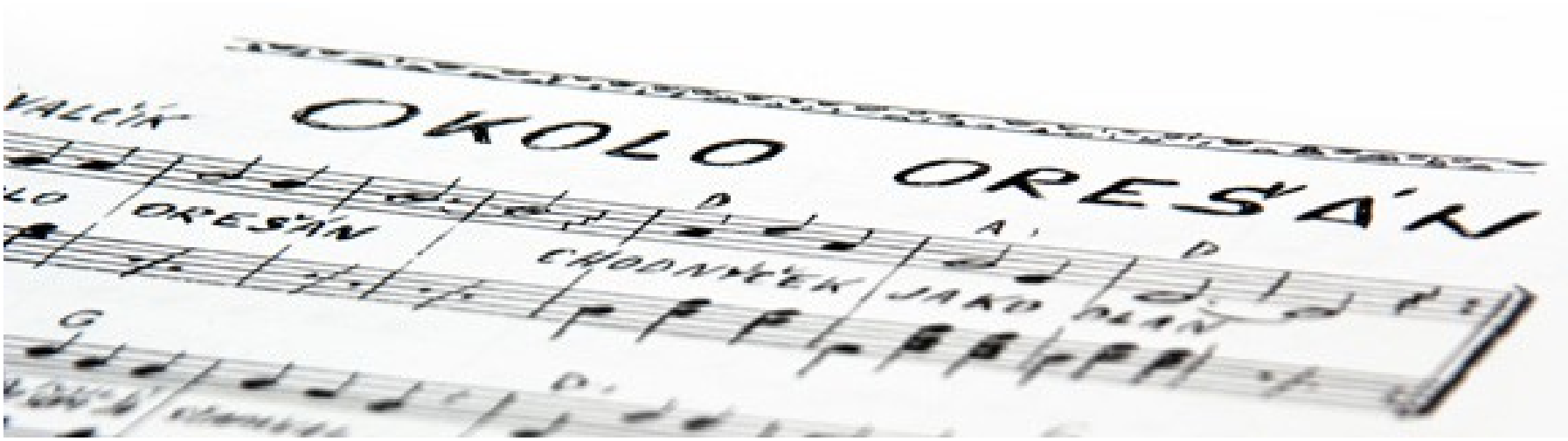

1. Okolo Orešán, chodnýček jako dlan
Tam som ja chodzíval, za milú šlapával, na okénko klo-pal.

2. Na okénko klopal, otec to uslyšal :]
Popadol sekeru, popadol sekeru, stal Jankovi hlavu :]

3. Janíčkova hlava po Dunaji pláva :]
A za nú vodenka a za nú vodenka teče krvavá :]